

F á b r i Zoltán elnök: Kedves Elvtársak! Én is szeretnék néhány szót szólni s a magam részéről két kérdést kívánok mai megbeszélésünk vitaanyagául ajánlani.

Tegnap a filmgyárban megbeszélést folytattunk a Sztanyiszlavszki-módszer alkalmazásával kapcsolatban a filmgyártás területén. Ladányi elvtárs kitért erre beszámolójában, és említette, hogy a konferencián sem esett szó arról, alapjában véve hogyan lehetséges a Sztanyiszlavszki-

módszer alkalmazása a filmgyártásban. Nehéz dolog ez, és egyáltalán nem mondhatom, hogy tegnapi megbeszélésünk eredményesen tudta lezárni ezt az igen nehéz - számunkra legalább is - igen nehéz kérdést.

A mai beszámolónkban azt hallottuk, a Szövetség részéről felmerült az a terv, hogy minden hónapban minden színházban legyen egy előadás, amely a sztanyiszlavszkii mű egy-egy fejezetét véve alapul, a színház konkrét munkájára támaszkodva, azt igen alaposan, egyrészt egy előadás, másrészt egy vita formájában kielemezze.

Merem mondani, hogy kissé hasonló volt az a javaslat is, amely a mi területünkön tegnap hangzott el ebben a vonatkozásban. Közbevetőleg megjegyzem, tudnunk kell, hogy a filmgyár a jövő évi terve szerint 11 filmet fogunk gyártani, aminek következtében majdnem az a helyzet, hogy minden egyes hónapra esik átlagban egy-egy film befejezése.

A javaslat már most úgy hangzott el, mi lenne akkor, ha minden egyes filmünkénél, a forgatás ideje alatt ~~rendező kivánságára~~ valaki a többi rendező közül, akár saját kivánságára, akár közös megbeszélés alapján úgy szegődnek a munkához, hogy amikor ideje engedi, bemegy a műterembe, hogy ott tapasztalatokat szerezzen és megfigyeléseket végezzen, hogyan folyik ott a színészekkel való munka. S amikor a munka befejeződik, akkor a munkában közvetlenül érdekelt rendező jelenlétében számoljon be ott szerzett tapasztalatairól, mondja meg, hogyan látja az ott folyt munkát, hogyan értékeli azt pozitív és negatív tulajdonságai tekintetében, s ebből szerezzünk mi anyagot, hogy gyakorlati módon tudjuk megközelíteni ezt a filmgyárban különben igen nehezen megoldható kérdést. Egyáltalán nem akarom ugyan elmélyíteni a filmgyár és a színház közötti különbségeket és nem erre akarok rámutatni, meg kell azonban állapítanom, kétségtelen, hogy a filmgyártás bizonyos mértékig nehezebb helyzetben van, mint a színház. A filmgyárnak nincs társulata, s ennél fogva sokkal szűkebb kör az,

amely a Sztanyiszlavszki-módszerekkel gyakorlatilag tud foglalkozni. És ennek a gyakorlati foglalkozásnak kétségtelenül nehézsége a film területén az, hogy a színészekkel való közvetlen munka során egy-egy ilyen megbeszélésen ezzel a munkával nem tud élni.

Szeretném ha az elvtársak elmondanák ~~arról~~ a véleményüket film és a színház helyzetéről ebben a vonatkozásban és ezzel segítséget nyújtanának nekünk ahhoz, hogy ezt a kérdést a film területén megoldhassuk.

A másik kérdés, amelyet ugyancsak vita anyagául szánok, és amelyhez szintén főleg a jelenlévő színészek hozzászólásait szeretném kérni, az, hogy ugyancsak ennek a tegnapi megbeszélésnek a során a filmgyárban vélemény hangzott el arról, hogy a Sztanyiszlavszki-módszer alkalmazása a film területén tulajdonképpen illuzórius, mert a színész a filmen átélni ugysem tud. A film speciális adottságai ugyanis ezt nem teszik lehetővé. Az igen apró részletekre való tördelés útján történő felvételek ezt a lehetőséget kizárják.

Nagyon szeretném, ha a színészek részéről minél több hozzászólás hangzanék el ehhez a kérdéshez, mert úgy gondolom, hogy ez a vélemény téves és igen komoly megbeszélést igényel. /Taps./